

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De othoniele. ca. v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

tra chananēū. z erit dux bellī. Et dicit domi-
 nus. Judas. Nō psonā sed tribū designās
 Credit tamē caleph p̄uisse poplō. s; p mo-
 dicitate temporis nec rectorib; nec iudicib;
 annumerat^r est. Et ait iudas simeoni. Ascē-
 de mecū in sortē meā z pugna p̄tra chana-
 neū. z ego pergā tecū in sortē tuam. Nō ta-
 m en legitur simeō p̄riā postea habuisse sor-
 tem. sed adhesit inde vt impleret qđ p̄dite-
 rat iacob de simeon et leui. Diuidā eos in sa-
 cob. et dispergas in israel. Ascenderūtq; Ju-
 das et simeon in besech. z p̄cusserūt in eo de-
 cem milia viroz. Cōprehēdentesq; adonib;
 besech. idn̄m besech: adonay cū dñz sonat
 inciderūt summitates manūū et pedū eius.
 Hebre^o tamē sermo videt sonare pollices.
 Quib; cesis nō est idone^o hō ad arma feren-
 da. Et ait adonibesech Verito patior h. id
 ipm̄ em̄ fecerā septuaginta regib; qđ collige-
 bāt sub mensa mea ciboz reliquas. Et ascē-
 dentes in hierusalē p̄cusserūt eā. tradētes in
 cēdio et reliquerūt ibi adonibesech. z mortu-
 us est. Nec intelligendū est. qđ filij israel tūc
 habuerūt hierusalē in dicitōe sua expulso le-
 busco Hoc em̄ factū nō est vsq; ad tempora
 dauid. qui expulsi iebuseis sedt i ea. z trās-
 tulit eam de beniamin in sortē regū. Hoc vt
 derur a quibudā recapitulādo dicitūz factū
 esse viuente iosue ante distributionē sortiu;.
 quādo p̄cessam sibi iudas habebat hierusa-
 lem. et totū recapitulando dicitū vsq; ibi. Et
 surrexerūt alij qđ nō nouerant dñm. Alij tra-
 dunt eo ordine dicitū esse quo factū. et ibi de
 mū inchoant recapitulationē. dimisit er-
 go populū zē. Ascēdit z caleph i ebron
 terrā. s; gigantū z per-
 cussis hostib; plen^o possedit eam. Et recapit-
 ulat hic historiā. qđ supra diximus factū in
 artathsepher. Lepitq; iudas gazam z asca-
 lon z acharon cū finib; suis. Nec potuit de-
 lere habitatores vallīs. quia falcatis curru-
 bus abundabant.

De cinets z transgressiōe populū.

Caplm. III.

Ili autez ietro

f cuncti cognati moysi ascenderūt
 d cluitate palmarū cū filiis iuda
 in desertū sortū qđ est ad meridē. Ili sunt

filij iobal fratris sephore. vxoz moysi. qđ res-
 licto patre z patria secur^o est moysen. z dein-
 cep̄s habitauit i medio filioz israel. Cinitas
 aut palmarū dicit hic engaddi. Vt qđ hiericho
 sic solet appellari. z forte de campestrib; eius
 vbi erāt cū beniamin trāstulerūt se ad iuday
 Beniamin aut post iudā ascendit in hierusa-
 lem. Hinc putant quidā eam fuisse cōmunē
 Nec potuit eijcere iebuseū. s; p̄misit eū habi-
 tare secū in tributo. Effraim quoq; ascendit
 in bethel. que prius vocabat luzā. Vidētes
 qđ hominē egredientē d obfesa ciuitate dice-
 runt ei. Ostēde nobis introitū ciuitatis. z fi-
 ciemus tecū misericordiā. Quo ostēdente. p̄-
 cusserunt eā. hominē vō z domū ei^o distaue-
 runt Qui transiens in terrā ethim. edificauit
 ibi ciuitatē z vocauit eā luzam. Nec deleuit
 effraim chananēū. sed passus est eum viuere
 sub tributo Similiter z relique trib; cū eēt
 cōfortate. maluerūt eos habere tributarios
 qđ delere transgredientes mandatū domini.
 z cōuerterunt se ad agriculturas. Qui ad di-
 uitias se tradētes. per epulas z libidīnē iam
 imbelles facti in cōuersatione legum integri
 non erant.

De loco flentiū in galgalis.

Caplm. III.

Angelus aut do-

a minū apparuit in galgala. z cū cō-
 uenissent filij israel ad eū d finit-
 bus suis trāstulit se ad aliū locū. z insecuti
 sunt eum. Cūq; improperasset eis dñs p̄ an-
 gelū bñficia que eis cōtulerat addidit. Cur
 inistis fedus cū habitatorib; terre huius. et
 reuastis aras eoz. z nolistis audire vocē
 meam. Quāobrem dñi eozuz erunt vobis in
 ruinā. Hec angelo loquente eleuauerūt vo-
 cē suā z fleuerunt. z vocatū est nomen loci il-
 lius locus flentium. cognominatus ab enū-
 tu. sicut galgala collis p̄putioz. Immolau-
 erūtq; ibi hostias dño. Porro hic recapit-
 ulat historiā de iosue ad cōtinuandā ordīs
 seriem dicens. Dimisit ergo iosue populū. z
 abierunt filij israel vnusquisq; in possessiō-
 nē suam. scruteruntq; dño cunctis dieb; iō-
 sue z senioz qui post eū vicerūt. z nouerunt
 opera dñi que fecerat cū israel. Mortuus ē
 aut iosue z om̄is generatio senioz p̄gregata
 est ad patres suos.

De othoniele. Caplm. V.

Judicum

Et surrexerunt

e alij qui non nouerunt dominum id est. non uiderant virtutes eius. quas fecerat eis in exitu de egypto in deserto et in ingressu terre promissionis. Feceruntque malum in conspectu domini. et seruerunt balam et asaroth. et dijs terre. contraxeruntque consilia cum alienigenis. Quoniam obrem indigna ta diuinitas. non deleuit gentes de medio eorum. ut essent eis in aculeum et laborem. Et transdidit eos dominus in manus chusan rasasathaim regis mesopotamie et syrie. Serueruntque eis octo annis. et clamauerunt ad dominum qui suscitauit eis liberatorem othoniel. fratrem caleph. quem iosephus cenez vocat. quasi equitocum patri. Et dicitur cenez quasi cenezneus a loco. Et fuit dominus cum eo. et pugnavit aduersus cusan rasasathaim. et oppressit eum et quietuit terra quadraginta annis. Et mortuus est othoniel. Hic dicit iosephus. occisione in beniamin facta pro prore leuite. quod nos infra ponemus. sequentes ordinem huius libri. Et nota quod hebrei sub hoc nomine comprehenderunt annos seruitutis et quietis et similiter sub alijs iudicijs. Aliter non statet historia.

Incidentia.

In diebus othoniel Cadmus regnavit thebis. ex cuius filia semele natus est dionysius liber pater. Bithynia condita est a phenice. quod phenicibus quasdam tradidit litteras et ad scribendum vermiculum instituit. Unde et color ille phenice dicitur est. qui postea littera mutata puniceus dicitur. Ephira que nunc corinthus dicitur a siphio condita est. Vinus filius europa regnavit in creta.

De aloth et sangar. Caplm. VI.

Deciderunt autem

a filij israel facere malum in conspectu domini. Qui suscitauit aduersus eos eglon regem moab. et copulauit ei filios amon et amalech. Qui transiens iordanem percussit israel. et posuit idola sua in galgala. et fecit sibi domum in urbe palmarum. id est hiericho. et seruerunt ei filij israel decem et octo annis. et clamauerunt ad dominum. Qui suscitauit eis saluatorem aloth. filium geramini. Qui utraq; manu utebatur. pro destera. Geminum quidam dicunt fuisse quem

dam ysaem in beniamin. qui posteris suis sepe legitur improperatus ob ignominiam. Hebrei tradunt hunc fuisse beniamin. Et quod si per anferesim. ubi

In regum ubi incipit agere de saul dicitur vir fortis robore. ob hoc quidam putant dictum geminum quasi binomium. nos ponimus geminum. ipsi ponunt semper quod sonat dextrarium vel dextrale. quod latine geminus dici posset. quia geminatur cum trahente. nisi seminus a iemin. per. J. consonantem scriberetur. Dicitur autem a iamin proprie seminus. sicut a dextra dextrarius. Quod seruitus filij israel per aloth munera eglon regi qui fecit sibi gladium ancipitem longitudinis palme manus et accinctus est eo in dextro femore subter sagum. quod est quadratum forme militare indumentum. Erat autem eglon crassus nimis. Cumque obtulisset ei munera. profecutus est socios qui cum eouenerunt. et reuersus est ad regem et ait Verbum secretum habeo ad te o rex. Egressusque omnibus qui cum eo erant. accessit ad eum aloth et ait. Verbum domini habeo ad te. quod intelligendum est de somnio ex mandato domini. Qui statim surrexit de throno. Extenditque aloth manum sinistram. et tulit sicam de dextro femore. et inscit eam in ventrem eius valde nec eduxit eam sed reliquit in corpore. Ipse pro clausis diligenter hostijs cenaculi. per posticam egressus est et aufugit. Serui autem regis post longam moram intrantes. inuenerunt eum mortuum et iacentem in terra. Venitque aloth in sayrat. et insonuit buccina in monte effraim. et descenderunt cum eo filij israel ad vada iordanis que transmittunt in moab. Et volentes transire moabitas percusserunt circiter decem milia. et humiliatus est deus illa moab sub manu israel. et quietuit terra. lxxx. annis. Et mortuus est aloth. Et tunc de philisteis volentibus intrare terram israel sangar occidit. de. viros vomere vno. Ipse quoque defendit israel. et eodem anno vitam finiuit.

Incidentia.

In diebus aloth cyrene ciuitas condita est in libya. et triptolemus longa nauis veniens eleusim. frumenta sibi distribuit. Proserpina rapuit rex molosorum orchus. cuius ingens canis cerberus pirithoum deuorauit. qui cum theseo ad raptum proserpine venerat. Sed theseum deuorasset. nisi hercules supuent